

eul_wid: tyc-bb

Ζώσιμος ὁ Πανοπολίτης · Zosimus of Panopolis

On the Economy of the Magnet Body

Περὶ οἰκονομίας τοῦ τῆς μαγνησίας σώματος

Period: Ὀψιμαρχία [Late Antique](#)
Dialect: Κοινή τεχνική [Technical Koine](#)
Domain: Ἐπιστήμη [Science](#)
Format: Πραγματεία [Treatise](#)

2.188. (1t) ΠΕΡΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟΥ ΤΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ ΣΩΜΑΤΟΣ Πάλιν τοὺς ἀρχαίους εἰς μέσον φέρωμεν· κιννάβαριν λέγουσιν λοιπὸν τὴν λεύκωσιν τῆς μαγνησίας· ὡς καὶ τοὺς πρώην λόγους [καὶ] οὕς ἔγραψα ἀργοὺς γενέσθαι· περὶ οὗ τὰ ὑπόστατα τέσσαρα σώματα· καὶ ὅτι περὶ αὐτῶν ἔχει σταθμὸν, ὥμὸν καὶ ἐφθὸν τὸ σύνθεμα, καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαγνησίας πάντα ἐκεῖνα ἀναδέξασθαι. Πῶς οὖν γίνεται τὸ σῶμα τῆς μαγνησίας, εἰ ἔχει διαφορὰν κατὰ τὴν ταριχείαν ἢ λεύκωσις, οὕτως ὡς πρώην σοι εἶπον, ἀφείς ἀπέναντι τῆς καμίνου; Ἡ δὲ κάμιнос καίεσθω τοῖς ξύλοις καὶ λεπύροις φοινίκων [καὶ] κωβαθίων. Ὁ γὰρ καπνὸς τῶν λεπύρων πάντα λευκαίνει. Ἐὰν οὖν λάβῃ τὸν καπνὸν, συλλαμβάνει ἡ μαγνησία καὶ λευκαίνεται. Οὐκ ἐμνήσθημεν δὲ ἐν τῷ ἐβδόμῳ λόγῳ περὶ τῶν κωβαθίων τῶν φοινίκων <ὅτι> ὀφείλομεν μαθεῖν πρῶτον ποῖαν μαγνησίαν λέγουσιν οἱ φιλόσοφοι, τὴν ἀπλὴν τὴν ἀπὸ Κύπρου, ἢ τὴν σύνθετον τὴν ἀπὸ τῆς ἡμῶν τέχνης; ὅτι τὴν ἀπλὴν λειώσαντες, σύνθετον αἰνίττονται. Ἐλεγον δὲ ὁμοῦ καὶ περὶ τῆς ἀπλῆς. Οὕτω γὰρ ἐκρύβη ἡ τέχνη ἐκ τοῦ περὶ διπλῶν διαλέγεσθαι. Ὅτι ὁ φιλόσοφος Ἑρμῆς, μετὰ τὴν θαλασσίαν βάλλει νίτρον καὶ ὄξος καὶ κνίπειον αἶμα, χυλὸν στύρακος, καὶ στυπτηρίαν σχιστὴν καὶ τὰ ὅμοια· καὶ φησιν· «Ἄφες αὐτὴν ἀπέναντι τῆς καμίνου, ὡς προεῖπεν λεπύροις φοινίκων κωβαθίων.

2.189 Ὁ γὰρ καπνὸς φοινίκων τῶν κωβαθίων, λευκὸς ὢν, πάντα λευκαίνει. Ταῦτά φησιν ὁ Ἑρμῆς· Ὁφείλομεν εἰδέναι ὅτι τὸ νίτρον καὶ ὁ στύραξ καὶ ἡ στυπτηρία σχιστὴ καὶ ἡ σποδὸς τῶν θαλλῶν τῶν φοινίκων, τὸ λευκὸν θεῖόν ἐστιν ὃ λευκαίνει πάντα· τὸ δὲ κνίπειον αἶμα καὶ τὸ ὄξος, ὕδωρ θεῖον τὸ δι' ἀσβέστου· τὰ δὲ λέπυρα τῶν κωβαθίων τῶν φοινίκων τὰ θειώδη εἰσὶν, μάλιστα ἀρσένικον, ὅπερ ἔοικεν κωβαθίοις, τὸ χρυσίζειν. Καὶ φησιν· «Ὁ καπνὸς τῶν κωβαθίων πάντα λευκαίνει», ἅπερ κωβάθια θέλων διδάξαι ὁ φιλόσοφος φησιν· «Ὁ γὰρ καπνὸς τοῦ θεοῦ λευκαίνει πάντα.» Πάλιν δὲ τὸν σποδὸν τῶν θαλασσίων τῶν φοινίκων σε θέλων διδάξαι, ὁ φιλόσοφος, ὃ ἐστιν ὕδωρ θεῖον φησιν οὕτως· «Ἀναλύσας ἐν ὕδατι <θείῳ> σποδῶ λευκίνων ξύλων, ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν λευκῶν ζωμῶν, σποδὸν λευκίνων οὐκ ἔστιν ἀπλῶς, ἀλλ' ὕδωρ θεῖον τὸ δι' ἀσβέστου, ὅπερ ἀπὸ σποδοῦ λευκῆς τῆς τοῦ μαρμάρου ἢ ἀσβέστου γεγονέναι. Ὡςπερ οὖν τὰ θειώδη ἀπὸ τῶν κωβαθίων τῶν φοινίκων ἐρρήθη, ὡσαύτως καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ θεοῦ ἀπὸ θεοῦ ἔχον τὴν σύνθεσιν, τὸ τῆνικαῦτα καὶ αὐτὸ ἀπὸ τοῦ φοινικοῦ προσηγορεύθη. Ἐτι οὖν ἡ λεύκωσις τῆς συνθέτου μαγνησίας ἀπὸ θεοῦ συνθέτου λευκοῦ, καὶ ὕδωρ σύνθετον λευκοῦ τὸ

δι' ἀσβέστου, ὧν τὴν σύνθεσιν ἐν τῷ περὶ συνθέσεως λόγῳ, τὸν δὲ σταθμὸν ἐν τῷ περὶ σταθμῶν λόγῳ, τὴν δὲ ὀπτησιν καὶ τῆς καμίνου ἀγωγὴν ἐν τῷ περὶ ὀπτήσεως λόγῳ.

2.190 Καὶ ταῦτα μὲν περὶ λευκώσεως σώματος μαγνησίας. Ἐξεστὶν δὲ καὶ ὑμῖν τοῖς ἐχέφροσιν τὸ βέλτιον ἐπιβάλλεσθαι ἡμᾶς καὶ ὠφελῆσαι, μᾶλλον δὲ κατ' ἐκείνου βαράθρου κατακρημνίσαι ἡμᾶς. Ὁ γὰρ περὶ αὐτὴν τὴν διδασκαλίαν ἕτερόν τι λογιζόμενος, ἐν σκότῳ μεγάλῳ ἀνεχόμενος, ψηλαφᾷ ταῖς χερσὶ τὸν ἀέρα ἔοικε, καὶ τὸν πόντον τοῖς ποσὶν, οἱ κενεμβατοῦντες καὶ εἰς αὐτὸν λαλοῦντες τὸν ἀέρα μάταια, διόλου τὸν τύπον τοῦ σώματος πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἐνέργειαν ματαιοπονοῦμενοι. Σὺ δὲ, ὦ μακαρία, παῦσαι ἀπὸ τῶν ματαίων στοιχείων, τῶν τὰς ἀκοάς σου ταραττόντων. Ἦκουσα γὰρ ὅτι μετὰ Παφνουτίας τῆς παρθένου καὶ ἄλλων τινῶν ἀπαιδευτῶν ἀνδρῶν διαλέγῃ· καὶ ἅπερ ἀκούεις παρ' αὐτῶν μάταια καὶ κενὰ λογύδρια, πράττειν ἐπιχειρεῖς. Παῦσαι οὖν ἀπὸ τῶν τε τυφλωμένων τὸν νοῦν καὶ ἄγαν καιομένων. Καὶ γὰρ κἀκείνους ἐλεηθῆναι δεῖ καὶ ἀκοῦσαι τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, καθὼς εἰσιν ἄξιοι. Ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ ἀνθρωποὶ εἰσιν, ἀλλ' οὐ βούλονται ἐλέους ἐπιτυχεῖν, οὐδὲ παρὰ διδασκάλων ἀνέχονται διδάσκεσθαι, καυχώμενοι διδάσκαλοι εἶναι, ἀλλὰ καὶ τιμᾶσθαι βούλονται ἐκ τῶν ματαίων αὐτῶν καὶ κενῶν λογυδρίων. Καὶ διδασκόμενοι βαθμοὺς ἀληθείας, τὴν τέχνην οὐκ ἀνέχονται, οὐδὲ πέπτουσιν, χρυσοῦ μᾶλλον ἢ λόγων ἐπιθυμοῦντες· καὶ ἀπὸ θερμότητος καὶ πολλῆς ἀνοίας, ἅμοιροι γίνονται τῶν λόγων καὶ τῶν χρημάτων. Εἰ γὰρ ἡνιοχοῦντο ὑπὸ τοῦ λόγου, εἶπετο ἂν αὐτοῖς καὶ ἡκολούθει ὁ χρυσός· ὁ γὰρ λόγος δεσπότης ἐστὶν τοῦ χρυσοῦ, καὶ ὁ τοῦτον προσπίπτων καὶ ποθῶν καὶ προσκολλώμενος εὐρήσει τὸν χρυσὸν τὸν ἔμπροσθεν ἡμῶν κείμενον, σκολιῶς διακεκρυμμένον.

2.191 Ὁ οὖν λόγος δείκτης ἐστὶν πάντων τῶν ἀγαθῶν, ὡς καθὼς πού φησιν, ἡ φιλοσοφία γνῶσις ἐστὶν ἀληθείας, εἰ ὄντα εἰσὶν· καὶ ἐὰν τις τὸν λόγον δέξηται, ἔξει αὐτὸν δεικνύοντα αὐτῷ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς κείμενον χρυσόν. Οἱ δὲ μὴ ἀνεχόμενοι τῶν λόγων πάντοτε κενεμβατοῦσιν, γέλωτος ἰσχυρότερα ἔργα ἐπιχειροῦντες· οἷόν ποτε γέλωτα ἐκίνησεν Νεῖλος ὁ σὸς ἱερεὺς, μολυβδόχαλκον ἐν κλιβάνῳ ὀπτῶν· ὥστε ἐὰν βάλλῃς ἄρτους καίων κωβαθίοις πανημέριος τύχοις καὶ τυφλούμενος τοὺς σωματικούς ὀφθαλμοὺς, οὐκ ᾔετο τὸ βλαβηρόμενον, ἀλλὰ καὶ ἐφυσιοῦτο, καὶ μετὰ τὸ ψυγῆναι ἀνενέγκας, ἐπεδείκνυνεν τὴν τέφραν. Καὶ ἐπερωτώμενος ποῦ ἢ λεύκωσις, καὶ ἀπορήσας ἔλεγεν ἐν τῷ βάθει αὐτὴν δεδυκέναι. Εἴτα ἐπέβαλεν χαλκὸν, ἔβαπτεν σποδόν. Οὐδὲν γὰρ στερρὸν διατραπεῖς, ἀνέστη καὶ ἔφυγεν αὐτὸς ἐν τῷ βάθει, καθὼς ἡ λεύκωσις τῆς μαγνησίας. Ταῦτα δὲ ἀκούσας παρὰ τῶν διαφερόντων Παφνουτίαν, ἀπὸ τοῦ πολλοῦ γέλωτος ἐκακώθη, ὡς καὶ ὑμεῖς κακοῦσθε ἀπὸ ἀνοίας. Ἀσπασαί μοι Νεῖλον τὸν κωβαθηκαύστην, πλήρης.